

Kázání pro Opatovice 31.1.2021, karanténní

Pozdrav: Milí bratři a milé sestry, vítám vás na dnešním shromáždění a zdravím vás apoštolským pozdravem: Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

Vstupní slovo: ž 105,4n

písně: 549, 192, 613

čtení: Gn 39,20c-40,8(-40,23)

Milí bratři a milé sestry,

zdál se vám někdy sen, u kt. jste měli dojem, že něco znamená?

Sen, kt. by vám připomněl něco, co jste už zapomněli. Pomohl vám pochopit něco, co v bdělém stavu nešlo? Nebo se skoro zdá, že je to nějaké poselství?

Sny jsou zvláštní záležitost. Zvláště těsně před probuzením prý člověku vyvstávají věci z podvědomí. Věci, co jsme dávno zapomněli, ale někde tam pořád jsou. A hlava si je dokáže nepředvídatelným způsobem pospojovat. Jeden kolega vyprávěl, že právě v tom momentu ho napadají nejlepší myšlenky na kázání.

Zároveň ale sny často obsahují jen nesmyslné kombinace našich myšlenek a zážitků. Kolikrát se vám stane, že se do snu vloudí motiv třeba z nějakého filmu.

Já sám mám ze snů většinou takový guláš, že to nelze brát moc vážně. Jan Werich vypráví pohádku Splněný sen, kde jakýsi Loudal, když se napije, má sny. A na základě snů pak sází čísla do loterie. Jsou chudí, dům chátrá, pije už i na dluh, s vidinou toho, že jednou dostane hlavní výhru. Ale nikdy nevyhraje. Poučením by mohlo být, že člověk nemá sázet a věřit snům.

Jenomže Loudala jednoho dne zatkne policie. Strážmistr mu při výsledku sdělí, že jemu se zase zdálo o ukrytém pokladu. Ale sen je sen, probudíš se a je den.

Loudal je však nepoučitelný. Drží se i strážmistřova snu a tentokrát poklad překvapivě nalezne...

Nakonec tedy nevíme, jak to se vlastně se sny je.

Je to samozřejmě pohádka. A nebudu vám lhát - já jsem u těchto věcí dost opatrný. Hledat smysl v každém nesmyslu, co se nám zdá, mi přijde

zbytečné a vlastně i nebezpečné.

Nicméně - Bible sice nemá ráda věštce a kouzelníky ale sny neodsuzuje tak šmahem. Bůh občas promlouvá i ve snu. Jako když Josefovi s Marií ve vánočním příběhu řekne, ať utečou před Herodem.

Sen může (a nemusí!) být prorockým viděním. Ale jak to rozpoznat a jak ho správně pochopit?

Josef v našem čtení říká: „Což vykládat sny není věc Boží?“

Jinými slovy – to se nedá naučit ani nikde vyčíst. Josefův výklad snů, přestože je celkem jednoduchý, je slovem od Boha.

Svým způsobem je proroctvím spíš výklad snu než sen sám. A kdyby Pán Bůh nepromluvil, tak by Josef houby věděl, co ten sen znamená.

Bůh promlouvá různými způsoby. - I v úplném nesmyslu můžeme nalézt vzkaz od Pána Boha. Zatímco lidé, kt. říkají: „Toto praví Hospodin...“ až příliš často lžou.

Rozpoznat, co je skutečně vzkaz od Boha, a co nám chce sdělit, to je samo o sobě dar od Boha. A je třeba být velice opatrný a pokorný.

Zkrátka: Josef zde nevystupuje jako učenec nebo kouzelník – byť si to Egyptané asi myslí – ale jako Boží prorok.

Na Josefovi je cosi zvláštního už od dětství. Bratři ho nazvou „mistr snů“. Má skutečně podivné sny. Někdy až těžko říct, jestli tu promlouvá Bůh nebo pýcha rozmazleného dítěte.

Mistrem snů je ale Josef taky proto, že se zajímá o věci, kt. jsou asi tak stejně hmatatelné jako sny. - O Boha, pravdu, spravedlnost. A je ochoten podle toho i žít.

Je to tedy takový snilek. - Pro někoho to je čiré bláznovství.

Josef však není blázen! On prostě patří k požehnanému lidu. A proto má být požehnáním i pro lidi kolem sebe. To je úkol Boží lidu, tedy i nás křesťanů: Být požehnáním pro svět. I pro bezvěrce. Tedy být obětaví, zodpovědní, spravedliví, věrní, bezelstní a přece ne úplně naivní.

Přinášet Boží slovo. Měnit svět k lepšímu.

Josefa jeho příměst a spolehlivost vynese na vrchol i shodí na dno. Z mazánka otrokem, z otroka správcem šlechtické domácnosti a pak opět pád do vězení.

Takové zážitky by nejednoho člověka připravily o víru. Tváří v tvář otroctví a vězení na duchovní věci nezbyývají síly.

S Josefem však je Hospodin at' nahoře nebo dole. Tím je pro nás velice inspirativní. Josef se nevzdá víry a dokáže tak po svém pádu vždycky znovu povstat.

Nespokojí se s životem otroka, nespokojí se ani s životem vězně. Patří Hospodinu a nenechá se ponížít na zvíře, natožpak na zvíře v kleci. Ani vězení ho nezlomí. Zavdělá se veliteli, ale našťastí ne jako vězeňský práškač. To by byla jistě snadnější cesta, ale Josef už má období žalování a donášení díky Bohu za sebou. Místo toho si vydobude respekt tím, že je pracovitý, přemýšlivý a spolehlivý. Šíří se kolem děj zdar, požehnání.

A proto mu velitel věznice nakonec svěří péči nad ostatními vězni. Asi i díky tomu, že zde nesedí psychopati, ale političtí vězni, prominenti. Ti, kdo se znelíbili králi. Bez soudu, bez nároku na spravedlnost. Musí být pod zámekem, ale není třeba je trápit - ještě se mohou vrátit do funkce – u faraona jeden nikdy neví.

Josef nemůže ven, ale uvnitř potká řadu zajímavých lidí. - Vzpomeňte třeba na politické vězně minulého režimu – co by za to člověk dal, aby se s některými z nich mohl setkat!

Mimo jiné v žaláři nalezneme i nejvyššího číšníka. To je významná funkce. Člověk, kt. musí mít královu plnou důvěru. Vždyť u vána zaslechne nejednu tajnou zprávu určenou jen pro faraonovy uši. A snadno by ho mohl i otrávit. A podobné je to s nejvyšším pekařem, kt. sedí o celu vedle.

Těžko říct, čím krále tak rozhněvali, ale sedí v kriminále a oběma se zdál zvláštní sen.

Číšník viděl vinnou révu s třemi výhony. Na nich vyrostly hrozny a on je vymačkával do číše, kt. pak podal faraonovi.

„Tři výhony jsou tři dny. A znamená to, že za tři dny tě král povýší zpět do funkce, dá ti milost a budeš mu zase nalévat.“

Pekař zase ve snu nesl tři koše pečiva a z koše na jeho hlavě jedli ptáci pokrmu určené pro faraona.

„Tři koše jsou tři dny. A znamená to, že tě svým způsobem taky povýší. Ale tak, že tvou hlavu povýší nad tvé tělo. Nechá tě popravit a ptáci z tebe budou rvát maso.“

Odhalit význam oněch snů by nebylo zase tak těžké. Trojka je nápadná,

nota bene, když má král za tři dny oslavu narozenin a součástí takové oslavy bývá poprava i udělování milosti. Otázkou je, jak poznat, kdo bude zachráněn a kdo popraven.

Někteří teologové vytvářejí neskutečné konstrukce, proč faraon ušetřil číšníka a ne pekaře. Zbytečně! Kdo ví, co se děje v hlavě despotického krále? Pro mě za mě to ani žádný zvláštní důvod mít nemuselo. Tyrani už jsou takoví. Možná si prostě hodil mincí.

A Josef? Asi nebylo snadné říct pekaři, co ho čeká. Být prorokem ale znamená ohlašet i špatné zprávy. A unést, že to lidé nechtějí slyšet. Nevím, jak to pekař vzal. Ale číšník byl nadšen a horečně sliboval, jak se Josefovi ze své funkce odmění. Ale neudělal to.

Možná na tohle období chtěl radši zapomenout. A rozhodně to nehodlal připomínat králi, kt. tak snadno zavírá věrné sluhy do věže a posílá je na smrt.

Josef si tedy nepomohl. Zůstal ve vězení. Ale Pán Bůh ještě neřekl poslední slovo. Přejde den, kdy i faraon bude mít noční můru a pak si číšník vzpomene, že zná člověka, kt. dokáže vyložit sen jako pravdivé proroctví.

Pane Bože, prosíme dej, at' tvé Slovo vždy bezpečně rozeznáme od lži i svých tužeb. Prosíme dej, at' se tě dokážeme držet v úspěchu i v nouzi. At' umíme říct slov laskavé i varovné. At' dokážeme snít o lepším světě a at' stáváme požehnáním pro lidi kolem nás i pro celý svět. Amen.

Ohlášky:

-Příští bohoslužby 7.2. - měly by být v Číhošti, ale zatím to není jisté.

Rádi bychom udělali dvoje – od 9 a od 11 hodin, pokud bude zájem

-Na stránkách církve je prohlášení synodní rady k stále neutěšené situaci v Bělorusku - <https://www.e-cirkev.cz/aktuality/synodni-rada-vyzyva-k-podpore-utlacovanych-v-belorusku/>

-Oslavencům přejeme vše nejlepší, stálou Boží blízkost a požehnání

Poslání: Mt 5,14-16

Požehnání: *A pokoj Boží, kt. převyšuje všeliké lidské pomyšlení, budiž se všemi námi. Amen.*